

Барилгын нормативын баримт бичгийн тогтолцоо

Монгол улсын барилгын норм ба дүрэм

Барилгын ёргийн төсөв ба нормативын бааз

Барилгын бутэц ажлын төрлөөр төсвийн элементийн
норм боловсруулах, хэрэглэх дүрэм

Барилгын засварын ажлын төсвийн суурь жишиг, норм

БНБД ИY-2-98

73. Инженерийн хийцтэй уст цэгийн засвар
шинэчлэлтийн ажил

Монгол Улсын Дэд бүтцийн хөгжлийн яам

Улаанбаатар хот

1998 он

БНБД

73.2.13. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ГАР ТАЛИАР
73.2.14. ЦООНГООС СУГАЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Муфтэнд толгой эргэдэх
2. Түдүүл гагнах
3. Хомутаар бариулах
4. Янданг сугалах
5. Эргээс нь тайлж авах
6. Ажлын талбайд зөөж хураах

Нэг метр цуваа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Яндангийн голч (мм)	
			100 (73.2.13)	150 (73.2.14)
1	2	3	4	5
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5 таб 2-2 б; таб 2-4 б	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	0.97	1.31

73.1.15. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ӨРГӨХ МЕХАНИЗМААР
73.1.16. ЦООНГОТ УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Хомутаар бариулах
2. Эргэдэж холбох
3. Янданг сугалах

Нэг метр цуваа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Яндангийн голч (мм)	
			100 (73.2.15)	150 (73.2.16)
1	2	3	4	5
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5 таб 2-2 б; таб 2-4 б	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Өргөх механизим:</u> Авто кран 5 тн	х-ц м-ц	0.41 0.16	0.62 0.24

БНБД

73.2.17. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ГАР ТАЛИАР

73.2.18. ЦООНГОТ УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Хомутаар бариулах
2. Эргэдэж холбох
3. Яндант суулгах

Нэг метр цувваа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Яндангийн голч (мм)	
			100 (73.2.17)	150 (73.2.18)
1	2	3	4	5
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5 таб 2-2 а; таб 2-4 а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	Х-Ц	0.9	1.24

73.2.19. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Муфт тайлах
2. Хуучин эргээсийг тайрах
3. Шинээр эргээс татах

Нэг ширхэг яндан

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНиР 1960 г. § В-49-106	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	Х-Ц	2

БНБД

- 73.2.20. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙГ (НАСОСЫГ)
 73.2.21. ӨРГӨХ МЕХАНИЗМААР ЦООНГООС СУГАЛАХ,
 73.2.22. ЦООНГОТ УГСРАХ
 73.2.23.

- Ажлын бүтэц:
- Цооногоос ус өргүүрийг сугалж авах
 - Цооногт ус өргүүрийг угсралх

Нэг ширхэг ус өргүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Сугалах гүний ялгаа		Угсралх гүний ялгаа	
			50 метр (73.2.20)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам номхж хосож (73.2.21)	50 метр (73.2.22)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам номхж хосож (73.2.23)
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 7, таб 3-2	<ol style="list-style-type: none"> <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр <u>Өргөх механизмы:</u> Авто кран 5 тн 	Х-Ц М-Ц	7.67 1.76	0.76 0.18	19.14 4.4	1.93 0.44

73.2.25. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙГ (НАСОСЫГ)

73.2.26. ГАР ТАЛИАР ЦООНГОООС СУГАЛАХ, ЦООНГОТ

73.2.27. УГСРАХ

73.2.28.

Ажлын бүтэц:

1. Цооногоос ус өргүүрийг сугалж авах
2. Цооногт ус өргүүрийг угсрах

Нэг ширхэг ус өргүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Сугалах гүний ялгаа		Угсралтад гүний ялгаа	
			50 метр (73.2.25)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам намах, хасах (73.2.26)	50 метр (73.2.27)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам намах, хасах (73.2.28)
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 7, таб 3 а	1. <u>Хеделмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	10.57	1.04	26.47	2.63

БНБД

73.2.29. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)

73.2.30. АЖЛЫН ХЭСГҮҮДИЙГ ӨРГӨХ МЕХАНИЗМААР

73.2.31. ЦООНГООС СУГАЛАХ, ЦООНГОТ УГСРАХ

73.2.32.

Ажлын бүтэц:

1. Цооногоос ажлын хэсгүүдийг сугалж авах
2. Насосонд үзлэг хийх
3. Насосонд богино хоолой хобох, салгах
4. Хомутыг угсрах, тайлах
5. Насосыг цооногт суулгах

Нэг ширхэг ус өргүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ				
			Сугалах гүний ялгаа		Угсрах гүний ялгаа		
1	2	3	4	5	6	7	
ЕНиР 1960 г. § В-46-163 Таб 2-1-2 ЕНиР 1969 г. § 14-17 Таб 3-4-2	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	Х-Ц	50 метр (73.2.29)	50 метрээс дээш доош 5 метр ту- там номах, хасах (73.2.30)	50 метр (73.2.31)	50 метрээс дээш доош 5 метр ту- там номах, хасах (73.2.32)	
	2. <u>Өргөх механизм:</u> Гар лебедка		М-Ц	2.56	0.28	35.45	3.59

БНБД

73.2.33. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)

73.2.34. АЖЛЫН ХЭСГҮҮДИЙГ ГАР ТАЛИАР ЦООНГОООС

73.2.35. СУГАЛАХ, ЦООНГОТ УГСРАХ

73.2.36.

Ажлын бүтэц:

1. Цооногоос ажлын хэгүүдийг сугалж авах
2. Насосонд үзлэг хийх
3. Насосонд болино хоолой холбох, салгах
4. Хомутыг угсрах, тайлах
5. Насосыг цооногт суулгах

Нэг ширхэг ус өргүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Сугалах гүний ялгаа		Уграх гүний ялгаа	
			50 метр (73.2.33)	50 метрээс дээш доosh 5 метр тутам намах, хасах (73.2.34)	50 метр (73.2.35)	50 метрээс дээш доosh 5 метр тутам намах, хасах (73.2.36)
1	2	3	4	5	6	7
ЕНиР 1960 г. § В-46-163 Таб 2-1-2 ЕНиР 1969 г. § 14-17 Таб 3-4-2	1. <u>Хедэлмэр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хедэлмэр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	Х-Ц	3.53	0.39	48.92	4.95

БНБД

73.2.37. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)

73.2.38. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ӨРГӨХ МЕХАНИЗМЫН

73.2.39. ТУСЛАМЖТАЙГААР ЦООНГООС СУГАЛАХ,

73.2.40. ЦООНГОТ УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Цооногоос ус өргөх яндангийн цувааг сугалах
2. Ус өргөх янданг шалгах
3. Ус өргөх янданг цооногт суулгах

Нэг метр яндан

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Сугалах гүний ялгаа		Угсралтад гүний ялгаа	
			50 метр (73.2.37)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам номзх, хасах (73.2.38)	50 метр (73.2.39)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам номзх, хасах (73.2.40)
1	2	3	4	5	6	7
ВНиР 1960 г. § В-46-163 Таб 2-26 ЕНиР 1969 г. § 14-17 Таб 3-36	<p>1. <u>Хедэлмэр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хедэлмэр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр</p> <p>2. <u>Өргөх механизм:</u> Гар лебедка</p>	x-ц m-ц	0.83 0.1	0.14 0.01	0.97 0.1	0.14 0.01

БНБД

73.2.41. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)

73.2.42. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ГАР ТАЛИАР ЦООНГОГООС

73.2.43. СУГАЛАХ, ЦООНГОТ УГСРАХ

73.2.44.

Ажлын бүтэц:

1. Цооногоос ус өргөх яндангийн цувааг сугалах
2. Ус өргөх янданг шалгах
3. Ус өргөх янданг цооногт суулгах

Нэг метр яндан

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Сугалах гүний ялгаа		Уграх гүний ялгаа	
			50 метр (73.2.41)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам нэмэх, хасах (73.2.42)	50 метр (73.2.43)	50 метрээс дээш доош 5 метр тутам нэмэх, хасах (73.2.44)
1	2	3	4	5	6	7
ВНиР 1960 г. § 8-46-163 Таб 2-2-2 ЕНиР 1969 г. § 14-17 Таб 3-3	1. Хедэлмер зарцуулалт; Засварын ажилчид Хедэлмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	1.15	0.19	1.34	0.19

73.2.45. ЭРЛИФТИЙН ЯНДАНГ (УС ӨРГӨХ БА ХИЙН)

73.2.46. ӨРӨМДЛӨГИЙН АГРЕГАТААР САЛГАХ

73.2.47.

73.2.48.

73.2.49.

73.2.50.

Ажлын бүтэц:

1. Ус өргөх яндангийн цуваанаас ус зайлцуулах арматуруудыг салгах
2. Хийн янданг компрессороос салгах
3. Цооногоос янданг сугалах

Нэг мөтгр цуваа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ					
			Яндангийн голч (мм-ээр)					
			75 (73.2.45)	100 (73.2.46)	125 (73.2.47)	150 (73.2.48)	200 (73.2.49)	250 (73.2.50)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5. таб 2-1 эж таб 2-2 эж таб 2-3 эж таб 2-4 эж таб 2-5 эж таб 2-6 эж	1. <u>Хеделмер зарцуулалт;</u> Засварын ажилтчид Хеделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм;</u> Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц M-ц	0.28	0.35	0.41	0.48	0.55	0.62
			0.06	0.08	0.1	0.11	0.14	0.17

73.2.51. ЭРЛИФТИЙН ЯНДАНГ (УС ӨРГӨХ БА ХИЙН)
 73.2.52. ӨРӨМДЛӨГИЙН АГРЕГАТААР УГСРАХ

73.2.53.

73.2.54.

73.2.55.

73.2.56.

Ажлын бүтэц:

1. Янданг бэлтгэх, шалгах
2. Эргэсийг тослох
3. Хомутыг угсрах, тайлах
4. Холигчийг байрлуулах
5. Ус өргөх яндангийн цуваанд ус зайлцуулах арматуруудыг холбох
6. Хийн янданг компрессорт холбох
7. Ус өргөх ба хийн янданг буулгах

Нэг мөтгр цуваа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ					
			Яндангийн голч (мм-ээр)					
			75 (73.2.51)	100 (73.2.52)	125 (73.2.53)	150 (73.2.54)	200 (73.2.55)	250 (73.2.56)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буро-вых скважин на воду § 5. таб 2-1 э таб 2-2 э таб 2-3 э таб 2-4 э таб 2-5 э таб 2-6 э	1. Хадалмер зарцуулалт: Засварын ажилчид Хадалмер зарцуулалт III ээрэгт шилжүүлэх наор 2. Механизм: Өрөмдлөгийн агрегат	X-Ц M-Ц	0.35	0.41	0.48	0.62	0.69	0.76
			0.08	0.1	0.11	0.14	0.18	0.22

73.2.57. ЭРЛИФТИЙН ЯНДАНГ (УС ӨРГӨХ БА ХИЙН)

ГАР ТАЛИАР СУГАЛАХ

73.2.59.

73.2.60.

Ажлын бүтэц:

1. Ус өргөх яндангийн цуваанаас ус зайлцуулах арматуруудыг салгах
2. Хийн янданг компрессороос салгах
3. Цооногоос янданг сугалах

Нэг мөтгр цувгаа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Яндангийн голч (мм-ээр)			
			75 (73.2.57)	100 (73.2.58)	125 (73.2.59)	150 (73.2.60)
1	2	3	4	5	5	7
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5. таб 2-1 а таб 2-2 а таб 2-3 а таб 2-4 а таб 2-5 а таб 2-6 а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт;</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	0.69	0.83	1.11	1.31

73.2.61. ЭРЛИФТИЙН ЯНДАНГ (УС ӨРГӨХ БА ХИЙН)

73.2.62. ӨРӨМДЛӨГИЙН АГРЕГАТААР УГСРАХ

73.2.63.

73.2.64.

Ажлын бүтэц:

1. Янданг бэлтгэх, шалгах
2. Эргээсийг тослох
3. Хомутыг угсрах, тайлах
4. Холигчийг байрлуулах
5. Ус өргөх яндангийн цуваанд ус зайлцуулах арматуруудыг холбох
6. Хийн янданг компрессорт холбох
7. Ус өргөх ба хийн янданг буулгах

Нэг метр цуваа

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ			
			Яндангийн голч (мм-ээр)			
			75 (73.2.61)	100 (73.2.62)	125 (73.2.63)	150 (73.2.64)
1	2	3	4	5	5	7
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5. таб 2-1 а.б таб 2-2 а.б таб 2-3 а.б таб 2-4 а.б	1. <u>Хеделмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	0.68	0.82	0.97	1.24

БНБД

73.2.65. ГАН ЯНДАНГ САЛГАХ, БУЦААЖ УГСРАХ

73.2.66.

73.2.67.

73.2.68.

Ажлын бүтэц:

1. Ган янданг салгах
2. Ган янданг буцааж угсрах

Нээг мөтөр яндан

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэм- жих нэгж 3	Тоо хэмжээ			
			Салгах		Угсрах	
			Яндангийн голч (мм-зэр)			
			32 (73.2.65)	63 (73.2.66)	32 (73.2.67)	63 (73.2.68)
ЕНИР 1960 г. § 20-1-128-1 § 20-1-128-2 § 20-1-128-4 § 20-1-128-5	1. Хөдөлмөр зарцуулалт: Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлс- нээр	x-ц	0.41	0.69	2.56	2.69

БНБД

73.2.69. ВЛ-3 ЛЕБЕДКА, НАСОСЫГ ЦООНГОТ УГСРАХ

73.2.70.

Ажлын бүтэц:

1. Лебедка, насосыг байрлуулах
2. Угсралтын дараа турших

Нэг ширхэг лебедка, насос

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Суулгах гүний ялгаа	
1	2	3	4	5
ВНИР 1960 г. § В-46-170 Таб 2-1а Таб 2-7б Таб 2-8б	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Өргөх механизм:</u> Гар лебедка	x-ц	50 метрт (73.2.69) м-ц	50 метрээс дээш 1 м тутамд (73.2.70) 68.62 20.6
				0.28 0.09

БНБД

III ХЭСЭГ

73.3. ЦООНГОЙН ШҮҮРИЙН ЗАСВАРЫН АЖИЛ

73.3.1.ЗӨРҮҮЛЖ СУУЛГАСАН ШҮҮРИЙГ ӨРӨМДЛӨГИЙН

73.3.2.АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР СУГАЛЖ ГАРГАХ

73.3.3.

73.3.4.

73.3.5.

73.3.6.

Ажлы бүтэц:

1. Багажид толгой холбох
2. Багажийг цооногт оруулах
3. Толгойг эргэдэж шүүртэй холбох
4. Цооногоос шүүрийг сугалах

Нэг метр шүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хамжих нэгж	Тоо хэмжээ						
			Колоннын урт 20 м хүртэл		Колоннын урт 30 м хүртэл		Шүүрийн голч (мм-ээр)		
			168 (73.3.1.)	219 (73.3.2)	273 (73.3.3)	168 (73.3.4)	219 (73.3.5)	273 (73.3.6)	
			1	2	3	4	5	6	
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 1, таб 2-1а таб 2-2а	1. Хадалмөр зарцуулалт Зөсварын ажигтнид Хадалмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. Механизм: Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц m-ц	0.16	0.19	0.23	0.17	0.21	0.24	
			0.06	0.07	0.09	0.06	0.07	0.09	

73.3.7. КОЛОННЫГ ИЛ ГАРГАЖ СУУЛГАСАН ШҮҮРИЙГ

73.3.8. ӨРӨМДЛӨГИЙН АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР

73.3.9. СУГАЛЖ ГАРГАХ

Ажлын бүтэц:

- Цооногоос шүүрийн цувааг сугалах
- Сугалсан янданг гагнуураар тайрах буюу эргэдэж авах

Нэг метр колонн (цуваа)

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ		
			Шүүрийн голч (мм-ээр)		
			168 (73.3.7)	219 (73.3.8)	273 (73.3.9)
1	2	3	4	5	6
ЕНИР 1960 г. § 14-6.В. таб 4-96 таб 4-126	<ol style="list-style-type: none"> <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат 	x-ц m-ц	1.45	1.66	1.93
			0.48	0.56	0.64

БНБД

73.3.10. ШҮҮРИЙГ ХЭЭРИЙН НӨХЦӨЛД ЗАСВАРЛАХ

73.3.11.

73.3.12.

Ажлын бүтэц:

1. Нуухэлсэн янданд савх төмөр буюу шүүрийн шаатавьж бэхлэх
2. Шүүрийн утсаар ороох төгсгөлийг гагнах
3. Шүүрийн утасны ороолтын зайлг шалгах
4. Бэлтгэл төгсгөлийн ажил

Нээж метр шүүр

Үндэслэл 1	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ		
			Шүүрийн голч (мм-ээр)		
			168 (73.3.10)	219 (73.3.11)	273 (73.3.12)
1	2	3	4	5	6
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 2. таб 2а таб 2б таб 2в	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Зэвэрдэггүй ган утас 2-5 мм Ган утас, савх төмөр, шаа 3. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат 	х-ц кг м-ц	4.15 2.7 0.78	4.35 3.3 0.95	4.49 4.2 1.13

БНБД

73.3.13. ЦООНГОЙН ШҮҮРЭЭС ДООШ ӨРӨМДЛӨГИЙН

73.3.14. АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР ГҮНЗГИЙЛЖ
ӨРӨМДӨХ

Ажлын бүтэц:

1. Өрөмдлөгийн багажийг угсрах
2. Багажийг цооногт оруулах, цооногоос гаргах
3. Өрөмдөж гүнзгийлэх
4. Өрөмдлөгтэй холбогдсон бэлтгэл төгсгелийн ажууд

Нэг метр цоноа

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Гүнзгийлэх цооногийн гүний ялгаа	
			100 м хүртэл (73.3.13)	200 м хүртэл (73.3.14)
1	2	3	4	5
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 3. таб 2-1а таб 2-2а	1. <u>Хеделмэр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмэр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц	1.82	2.48
		m-ц	0.69	0.94

73.3.15. ЦУВААГ ГАДАРГУУД ИЛ ГАРГАЖ СУУЛГАХ ШҮҮРИЙГ

73.3.16. ӨРӨМДЛӨГИЙН АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР
СУУЛГАХ

Ажлын бүтэц:

1. Шүүрийн цувааг угсрах
2. Шүүрийн цувааг үзэж шалгах
3. Хомуутаар бэхлэх, цооногийн амсарт шүүрийн цувааг тевлерүүлэн оосорлож өргөх
4. Эргээсийг цэвэрлэх
5. Уулзварт эргүүлж оруулах
6. Яндангаар шүүрийн цувааг цооногт оруулах

Нэг метр колонн (цуваа)

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Шүүрийн голч (мм-ээр)	
			169-219 (73.3.15)	273-325 (73.3.16)
1	2	3	4	5
ЕНИР 1960 г. § 14-18-4а § 14-18-4б	1. <u>Хеделмэр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмэр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц	0.84	1.37
		m-ц	0.28	0.45

73.3.17. ЗӨРҮҮЛЖ СУУЛГАХ ШҮҮРИЙГ ӨРӨМДЛӨГИЙН

73.3.18. АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР СУУЛГАХ

73.3.19.

73.3.20.

Ажлын бүтэц:

1. Шүүрийн цувааг угсрах
2. Шүүрийн цуваанд өрмийн хоолойг холбох
3. Шүүрийн цувааг өрмийн хоолойгоор буулгах
4. Цооногт шүүрийг түгжиж байрлуулах
5. Цооногоос өрмийн хоолойг угсрах

Нэг метр шүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Шүүрийн цувааны урт 50 м хүртэл		Шүүрийн цувааны урт 100 м хүртэл	
			Шүүрийн голч (мм-ээр)			
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 4. таб 2-1а таб 2-1б	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Хеделмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат 	x-ц	0.31	0.47	0.61	0.91
		M-ц	0.15	0.23	0.20	0.31

БНБД

73.3.21. ШҮҮРИЙН ГАДУУР ХАЙРГАН ЧИГЖЭС ХИЙХ

Ажлын бүтэц:

1. Хайргыг ялгаж шигших
2. Ажлын бүсэд зөөвэрлэх
3. Цооногт хайрга хийх

Нэг м³ хайрган чигжэс

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
Типовые нормы времени и расценки на буровых скважин на воду § 4	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал:</u> Хайрга	х-ц	16.45 м ³ 1.02

БНБД

IV ХЭСЭГ

73.4. ЦООНГОЙН ЦЭВЭРЛЭГЭЭНИЙ АЖИЛ

73.4.1. ЦООНГОЙН ЭЛС БА СИЙРЭГ ШОРООГ ӨРӨМДЛӨГИЙН

73.4.2. АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР ЦЭВЭРЛЭХ

73.4.3.

73.4.4.

Ажлын бүтэц:

1. Цэвэрлэх багаж (желонка)-ийг угсрах
2. Багажийг цооногт оруулах, цооногоос гаргах
3. Гарсан элс, шороог зайлцуулж цэвэрлэх
4. Цэвэрлэх багажийг ажиллуулахтай холбогдсон бэлтгэл төгсгелийн ажлууд

Нэг уртгааш метр шороо

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэлж	Тоо хэмжээ			
			Цооногийн гүн 50 м хүртэл		Цооногийн гүн 100 м хүртэл	
			Цооногийн голч			
			300 мм хүртэл	500 мм хүртэл	300 мм хүртэл	500 мм хүртэл
			73.4.1	73.4.2	73.4.3	73.4.4
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на буровых скважин на воду § 9, таб 2-2а таб 2-3а таб 2-6а таб 2-7а	1. <u>Хаделмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хаделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц m-ц	1.75 0.63	2.41 0.86	1.85 0.66	2.54 0.91

73.4.5. ЦООНГОЙН ЭЛС БА НЯГТ ШОРООГ ӨРӨМДЛӨГИЙН

73.4.6. АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР ЦЭВЭРЛЭХ

73.4.7.

73.4.8.

Ажлын бүтэц:

1. Цэвэрлэх багаж (желонка)-ийг угсрах
2. Багажийг цооногт оруулах, цооногоос гаргах
3. Гарсан элс шороог зайлцуулж цэвэрлэх
4. Цэвэрлэх багажийг ажиллуулахтай холбогдсон бэлтгэл төгсгөлийн ажлууд

Нэг уртааш метр шороо

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нээж	Тоо хэмжээ			
			Цооногийн гүн 50 м хүртэл		Цооногийн гүн 100 м хүртэл	
			Цооногийн голч			
			300 мм хүртэл	500 мм хүртэл	300 мм хүртэл	500 мм хүртэл
			73.4.5	73.4.6	73.4.7	73.4.8
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на буровых скважин на воду § 9. таб 2-26 таб 2-36 таб 2-66 таб 2-76	1. <u>Хеделмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц м-ц	2.80 1.00	3.84 1.38	2.91 1.05	4.00 1.44

73.4.9. ЦООНГОТ АЛДАГДСАН ЯНДАН ШТАНГ, НАСОС

73.4.10. БОЛОН БУСАД ЗҮЙЛҮҮДИЙГ ГАР ТАЛИЙН

73.4.11. ТУСЛАМЖТАЙГААР СУГАЛЖ ГАРГАХ

73.4.12.

Ажлын бүтэц:

1. Толь тусгаж харах
2. Ослын штанга, тамга бэлдэж цооногт оруулах
3. Гүнийг хэмжих, байрлалыг тодорхойлох
4. Штанганд ролик, метчикий угсарч цооногт оруулах
5. Алдагдсан штанга, янданг ослын баражаар бариулах
6. Сугалж гаргах

Баражийг нэг удаа буулгах

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			50 м хүртэл		100 м хүртэл	
			Эхний удаа	Дараагийн удаа тутамд	Эхний удаа	Дараагийн удаа тутамд
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на буровых скважин на воду §11Б, таб 2-2а таб 2-2б таб 2-3а таб 2-3б	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	18.17	14.99	36.35	31.79

Тайлбар: Бараж гэж өрөмдлөгийн 8 метр туйванг (штанг) хэлнэ.

73.4.13. ЦООНГОТ АЛДАГДСАН ЯНДАНГ ШТАНГ, НАСОС

73.4.14. БОЛОН БУСАД ЗҮЙЛҮҮДИЙГ ӨРӨМДЛӨГИЙН

73.4.15. АГРЕГАТЫН ТУСЛАМЖТАЙГААР СУГАЛЖ

73.4.16. ГАРГАХ

73.4.17.

73.4.18.

Ажлын бүтэц:

1. Толь тусгаж харах
2. Ослын штанга, тамга бэлдэж цооногт оруулах
3. Гүнийг хэмжих, байрлалыг тодорхойлох
4. Штанганд ролик, метчикий угсарч цооногт оруулах
5. Алдагдсан штанга, янданг ослын багажаар бариулах
6. Сугалж гаргах

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ					
			Багажийг буулгах гун					
			50 м хуртэл		100 м хуртэл		150 м хуртэл	
			Эхний удаа	Дараагийн удаа тутамд	Эхний удаа	Дараагийн удаа тутамд	Эхний удаа	Дараагийн удаа тутамд
			73.4.13	73.4.14	73.4.15	73.4.16	73.4.17	73.4.18
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 11б, таб 2-2к таб 2-2з таб 2-3ж таб 2-3з таб 2-4ж таб 2-4з	1. Хеделмер зарцуулалт: Засварын ажилчид Хеделмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлсэнээр 2. Механизм: Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц m-ц	4.63	3.94	7.81	6.5	12.85	8.91

Тайлбар: Багаж гэж өрөмдлөгийн 8 метр туйванг (штанг) хэлнэ.

Монгол улс Дэд бүтцийн хөгжлийн яам	Барилгын норм ба дурэм Инженерийн хийцтэй уст цэгийн засвар, шинэчлэлтийн ажил
--	--

ТЕХНИКИЙН ХЭСЭГ

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Бэлчээр усжуулалтын болон хөдөөгийн төв суурингийн усан хангамжийн зориулалттай инженерийн хийцтэй уст цэгийн засвар, шинэчлэлтийн ажлын хязгаар болон гүйцэтгэлийн тесев зохиох, тесөвт өртгийн шууд зардлыг тодорхойлох, гүйцэтгэсэн ажлын тооцоо хийхэд ашиглана.
- 1.2. Инженерийн хийцтэй уст цэгийн засвар, шинэчлэлтийн тесвийн суурь жишиг норм нь нөөцийн аргаар боловсруулагдсан бөгөөд Монгол улсын нутаг дэвсгэрт өмчийн төрөл, гүйцэтгэгчийн ялгааг харгалзахгүйгээр мөрдөгдөх жишиг норм болно.
- 1.3. Энэ нормд тусгагдсан хөдөлмер зарцуулалт, материал зарцуулалт, машин механизмын ашиглалтын нормативт хэмжээг хэрэглээний үнэ, төрийн захиргааны төв байгууллагаас зөвшөөрсөн, зарласан нэгжийн үнэ, тариifaар үржүүлж дээрх зардлын дүнг тодорхойлно. Инженерийн хийцтэй уст цэгийн засвар, шинэчлэлтийн ажил нь хүнд, хортойн нөхцөлд хамарагдана.
- 1.4. Тээврийн зардлыг ачаа гүйлтийн хэмжээг тухайн үед мөрдөгдөж байгаа тээврийн хөлсний тариifaар үржүүлж авна. Тээврийн гүйлтийн зайд, тээвэрлэх ачааны жин, ангиллыг засварлах уст цэг нэг бүрээр гаргаж ашиглагч, захиалагч, гүйцэтгэгч нар актаар баталгаажуулна.
- 1.5. Бусад шууд зардал, нэмэгдэл зардал, тесөвт ашиг, захиалагчийн хяналтын зардал, магадлашгүй ажлын зардлыг барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан хүчин төгөлдөр, жишиг норм, нормативыг баримтлан зохих аргачлалаар тооцно.
- 1.6. Мөнх цэвдэг, өндер уулын бус гэх мэт байгаль, цаг уурын онц хүндрэлтэй нутагт гаргасан уст цэгт засвар, шинэчлэлтийн ажил гүйцэтгэх шаардлага гарвал энэ нормд зохих илтгэлцүүрийг тухайн үед нь холбогдох газруудаар тогтоолгож хэрэглэх нь зүйтэй.

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг-Барилга, архитек- турын газар	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайдын 1998 оны дугаар тушаалаар батлав.	1998 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөнө.
--	---	---

БНБД

73.4.19. ЦООНГОГИЙН ЛАЙГ ӨРӨМДЛӨГИЙН АГРЕГАТЫН

73.4.20. ШАВРЫН НАСОСНЫ ТУСЛАМЖТАЙГААР

73.4.21. ЦЭВЭРЛЭХ

73.4.22.

Ажлын бүтэц:

1. Өрөмдлөгийн багажийг угсрах
2. Өрөмдлөг явуулах
3. Шаврын насосоор худгийн лайг цэвэрлэх

Нээг уртааш метр лай

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Элсэн бөглөөний орших гүн			
			метрээр			
			25 м хүртэл	25-50 м хүртэл	50-100 м хүртэл	100 м дээш
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на буровых скважинах на воду § 10. таб 16 таб 26 таб 36 таб 46	1. <u>Хадалмлер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хадалмлер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Механизм:</u> Өрөмдлөгийн агрегат	x-ц	1.04	1.24	1.24	1.52
		m-ц	0.34	0.35	0.36	0.43

73.4.23. ТЭМДЭГ БЭЛТГЭХ

Ажлын бүтэц:

1. Тэмдэг бэлтгэх

Нэг тэмдэг бэлтгэх

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 11А	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	Х-Ц	5.8

V ХЭСЭГ

**73.5. УУРХАЙН БОЛОН БОГИНО ЯНДАНТ ХУДГИЙН
ЗАСВАР, ШИНЭЧЛЭЛТИЙН АЖИЛ**

БНБД

73.5.1. УС ӨРГӨХ, ШАХАХ ЯНДАНГУУДЫГ РЕДУКТОРООС
САЛГАЖ ЦООНГООС ГАРГАХ

Ажлын бүтэц:

1. Яндан голыг фланцаар нь салгаж авах
2. Шахах хоолойн холболтыг салгах
3. Яндангийн цувааг цооногоос гаргах

Уурхайн нэг худаг

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-1	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	X-Ц	3.23

73.5.2. РЕДУКТОРЫГ ГАР ТАЛИЙН
ТУСЛАМЖТАЙГААР САЛГАХ

Ажлын бүтэц:

1. Боолтыг суллах
2. Редукторыг өргөж цооногосс гаргах

Нэг редуктор

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-2	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	X-Ц	6.71

73.5.3. РЕДУКТОРЫГ ГАР ТАЛИЙН ТУСЛАМЖТАЙГААР УГСРАХ

- Ажлын бүтэц:
1. Редукторыг өргөж цооногт оруулах
 2. Боолтоор боох

Нэг редуктор

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-3	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	7.46

73.5.4. РЕДУКТОРЫГ ЗАСВАРЛАЖ БУЦААЖ УГСРАХ

- Ажлын бүтэц:
1. Редукторыг засварлах
 2. Редукторыг өргөж цооногт оруулах
 3. Боолтоор боох

Нэг редуктор

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-4	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	8.43
	2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Керосин	кг	6

73.5.5. УС ӨРГӨХ ШУРГАН НАСОСНЫ АЖИЛЛАГААГ ШАЛГАХ, ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Яндангаас насосыг салгаж авах
2. Ажиллагааг шалгах
3. Засварлах
4. Буцааж янданд угсрах
5. Ажиллуулж турших

Нэг насос

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-5	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	2.23

73.5.6. ШТАНГА (УЯН ГОЛ)-ЫГ ЭРГЭЭСЭЭР НЬ ТАЙЛЖ АВАХ

Ажлын бүтэц:

1. Уян голыг эргээсээр нь тайлж авах

Нэг ширхэг штанга

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-6	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	1.55

БНБД

73.5.7. ШТАНГА (УЯН ГОЛ)-ЫГ СОЛЬЖ УГСРАХ

Ажлын бүтэц: 1. Уян голыг эргэдэж угсрах

Нэг ширхэг штанга

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-7	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Уян гол	X-ц	1.66
		ш	7

73.5.8. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ЭРГЭЭСЭЭР НЬ ТАЙЛЖ САЛГАЖ АВАХ

Ажлын бүтэц: 1. Янданг эргээсээр нь тайлж авах

Нэг ширхэг яндан

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-8	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	X-ц	1.76

**73.5.9. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГИЙН ЦУВААГ УГСАРЧ
ШУРГАН НАСОС ТОНОГЛОН, ЦООНГОТ
ОРУУЛАХ**

Ажлын бүтэц:

1. Яндангийн цувааг угсрах
2. Шурган насосоор тоноглох
3. Цооногт оруулах

Нэг цуваа яндан

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-9	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт;</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	X-ц	4.4

73.5.10. РЕДУКТОРЫН ТОСЫГ ЮУЛЭХ

Ажлын бүтэц:

1. Тосыг юулж авах

Нэг ширхэг редуктор

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-10	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт;</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	X-ц	0.35

73.5.11. РЕДУКТОРТ ТОС ХИЙХ

Ажлын бүтэц:

1. Редукторт тос хийх
2. Уйлчилгээ хийх

Нэг ширхэг редуктор

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ 4
K-11	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Редукторын тос	x-ц	0.55
		кг	16

73.5.12. УС ШАХАХ ХООЛОЙН ЗАСВАР

Ажлын бүтэц:

1. Ус шахах хоолойд засвар хийх

Нэг ширхэг хоолой

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ 4
K-12	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	0.59

БНБД

73.5.13. ХУДГИЙН УСНЫ ТҮВШИН, УНДАРГЫГ ТОГТООХ

Ажлын бүтэц:

1. Усны түвшинг хэмжих
2. Худгийн ундрагыг тодорхойлох

Нэг худааг

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-13	1. <u>Хеделмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	0.4

73.5.14. МАЛ УСЛАХ ТАЛБАЙ, ОНГОЦНЫ ЭВДРЭЛИЙГ

73.5.15. ЦЕМЕНТЭН ЗУУРМАГААР СЭЛБЭЖ ЗАСАХ

Ажлын бүтэц:

1. Угсармал төмөр бетон эдлэлийг байрлуулах
2. Цементэн зуурмаг бэлтгэх
3. Уулзваруудыг гагнах

Нэг ширхэг талбай, онгоц

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Талбайн урт	
1	2	3	9 м (73.5.14)	12 м (73.5.15)
K-14, 15	1. <u>Хеделмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хеделмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Цементэн зуурмаг M-100	х-ц м ³	4.31	5.74 0.3

БНБД

73.5.16. УУРХАЙН БОЛОН БОГИНО ЯНДАНТ

73.5.17. ХУДГИЙН АМСРЫН ХЭСГИЙН
ЗАСВАР

Ажлын бүтэц:

1. Угсармал темер бетон эдлэлийг байрлуулах
2. Цементэн зуурмаг бэлтгэх
3. Уулзваруудыг гагнах
4. Дулаалгын таг тавих

Нэг овоолго, түмбэ

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Засварын төрөл	Хүзүүвч (73.5.16)
1	2	3	4	5
K-16, 17	1. <u>Хөдөлмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Цементэн зуурмаг M-100	x-ц	0.9	0.68
		m ³	0.2	0.05

73.5.18. ХУДГИЙН УСЫГ НВ-3 НАСОСООР ШАХАХ

Ажлын бүтэц:

1. Худгийн усыг шавхах

Нэг худаг

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
K-18	1. <u>Хөдөлмер зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмер зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	3.59

БНБД

**73.5.19. З ТН ДААЦТАЙ ГАР ТАЛЬ БАЙРЛУУЛАХ
БУЦААЖ ХУРААХ**

Ажлын бүтэц:

1. Талийг байрлуулах
2. Талийг буцааж хураах

Нэг таль

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	X-Ц	2.43

"Усны барилга байгууламж" ХХК-д боловсруулж
Барилга архитектурын газрын /Засгийн газрын
хэрэгжүүлэгч агентлаг/-т хянав

Удирдагч: Барилга, архитектурын газрын ахлах
мэргэжилтэн, Монгол улсын зөвлөх инженер -
эдийн засагч Т. Норовжав

Оролцон гүйцэтгэгч: Монгол улсын тэргүүлэх төсөвчин,
инженер-гидротехникч Б.Ваня
Монгол улсын тэргүүлэх төсөвчин,
инженер-гидротехникч Г.Долгоржав

Шүүмжлэгч: Хөдөө аж ахуйн ухааны дэд доктор, Монгол
улсын зөвлөх инженер Ц.Балдандорж

Редактор: Усны аж ахуйн ерөнхий компанийн ахлах
мэргэжилтэн, инженер-гидротехникч
..... С.Өлзийбаяр

1. "Усны барилга байгууламж" ХХК-д боловсруулав.

2. Монгол улсын Дэд бүтцийн хөгжлийн сайдын 1998 оны дугаар сарын-ний өдрийн дугаар тушаалаар батлав.

3. Энэ үнэлгээ гарсантай холбогдуулан Барилга архитектур техник хяналтын улсын хорооны /хуучин нэрээр/ 1982 оны 6 дугаар сарын 8-ны өдрийн 119/31 тоот тогтоолоор баталсан Усны аж ахуйн засварын ажлын үнэлгээг хүчингүй болгов.

Энэхүү нормативын баримт бичгийг Барилга архитектурын газар / Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг/-ын зөвшөөрөлгүйгээр бүрэн болон хэсэгчлэн хувилах, олшуулах, тараахыг хориглоно.

1.7. Жишиг нормыг ОХУ-д мөрдөж байгаа "Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважины на воду", "Ведомственные нормы и расценки на строительные, монтажные и ремонтно-строительные работы"-ийг үндэслэн Усны хайгуул, төсөл эрдэм шинжилгээний институттээс боловсруулж 1982 онд Улсын төлөвлөгөөний комисс, Барилга-архитектур, техник хяналтын улсын хороогоор баталсан "Усны аж ахуйн барилгын ажлын төсвийн нэгжийн үнэлгээ"-ний дэвтэр 4-ийг үндэслэл болгож шинэчлэн сайжруулах замаар зохиов.

Уст цэгийн эвдрэл, гэмтлийн нийтлэг шинж байдлыг харгалзан тэдгээрийг арилгах, засвар шинэчлэлтийн үр дүнг дээшлүүлэх үүднээс зарим нормд тохирнуулга хийж засварын ажилчдын хөдөлмөр зарцуулалтыг III зэрэгт шилжүүлэн тооцов.

1.8. Энэхүү суурь жишиг нормд тусгагдаагүй ажлыг өрөнхий барилга болон усны аж ахуйн барилга угсралт, засварын ажлын мөрдөгдөж байгаа нормыг үндэслэн төсөвлөнө.

Хоёр. Ажлын хэмжээг тооцож тодорхойлох дүрэм

2.1. Уст цэгийн хийц зохиомжийг нэг засварын зураг төсөл буюу тухайн уст цэгийн эзэмшигчийн хүсэлтийг харгалзан зохиосон зураг төслийг үндэслэн сонгоно.

2.2. Аймаг, сумын Засаг даргын Тамгын газар, захиалагч, гүйцэтгэгч, ашиглагч, эзэмшигчийн төлөөлөгчөөс бүрдсэн ажлын хэсэг сэргээн засварлах уст цэг нэг бүрийг газар дээр нь шалгаж зохих журмын дагуу техникийн акт үйлдэнэ. Актад ямар төрлийн хэдий хэмжээний засвар, шинэчлэлтийн ажил гүйцэтгэхийг заана. Энэхүү акт нь ажлын тоо хэмжээг тодорхойлох, гүйцэтгэлийн төсөв зохиох тулгуур баримт бичиг болно.

БНБД

I ХЭСЭГ

73.1. ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖИЙН ЗАСВАРЫН АЖИЛ

БНБД

73.1.1. БҮЛҮҮРТ НАСОСНЫ ЦИЛИНДРИЙН

73.1.2. ХЭСЭГТ ХИХ ЗАСВАР

73.1.3.

73.1.4.

- Ажлын бүтэц:
1. Манжет, шарик, цилиндр поршинг задалж авах
 2. Шинэ манжет шарик, цилиндр поршинг угсрах

Нэг иж бурдэл, нэг ширхэгийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ			
			Засварын төрөл			
			Манжет, шарик, цилиндр поршентой солих 73.1.1.	Манжет солих 73.1.2.	Шарик клапан солих 73.1.3.	Цилиндрний поршентой нь солих 73.1.4.
1	2	3	4	5	6	7
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 8.1-2	<p>1. <u>Хедэлмэр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид хеделмэр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр</p> <p>2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Шарик клапан Цилиндр поршин Дизель тулш Солидол Манжет</p>	x-ц	12.66	4.22	4.22	4.22
		ш	1	1	1	1
		ш	1	10	10	10
		кг	0.6	0.6	0.6	0.6
		ш	3	3	3	3

БНБД

73.1.5. ВЛ-ЗМ ЛЕБЕДКИЙГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Задлах
2. Засварлах
3. Цэвэрлэх, тослох
4. Буцааж угсрах

Нэг лебедканы норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-110-1	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Дизель түлш Солидол	x-ц кг кг	27.64 15 3

73.1.6. БҮЛҮҮРТ НАСОСНЫ ПОРШИНГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Поршинг задлах
2. Цэвэрлэх, тослох
3. Буцааж угсрах

Нэг поршингийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
Типовые нормы времени и расценки на буровых скважин на воду § 8 Таб 1-2 К=0.4	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Дизель түлш Солидол	x-ц кг кг	1.73 5 0.3

БНБД

73.1.7 БҮЛҮҮРТ НАСОСНЫ КЛАПАН ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Клапанг задлах
2. Цэвэрлэх, тослох
3. Буцааж угсрах

Нэг клапангийн норм

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ 4
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 8 таб 1-2 K=0.6	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Дизель түлш Солидол	х-ц кг кг	2.56 5 0.3

БНБД

73.1.8. ВЛ-ЗМ ЛЕБЕДКАНЫ ХОЛХИВЧ, ВТУЛКА,
ШАТУНЫ ЗАСВАР

Ажлын бүтэц:

1. Лебедканы голыг авч, цэвэрлэх
2. Подшивиник (холхивч)-ийг авах
3. Холхивч, втулка, шатуныг сольж шинээр тавих
4. Холхивчийг голд байрлуулах
5. Голыг суулгах

Нэг иж бүрдлийн норм

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ 4
ЕНИР 1960 г. § В-49-110-2	<ol style="list-style-type: none">1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Дизель тулш Солидол Холхивч № 208 Втулка Керосин Шатун	х-ц кг кг ш ш кг ш	21.77 15 3 2 2 5 2

БНБД

73.1.9. ЛЕБЕДКАНЫ ДАМАР, РЕДУКТОРЫГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Лебедканы дамар задлах
2. Редукторыг задлах
3. Холхивч редукторын голыг сольж шинээр угсрах

Нэг иж бүрдлийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-110-2	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Холхивч Редукторын гол Трансформаторын тос Солидол	х-ц ш ш кг кг	21.77 6 1 15 5

73.1.10. ВЛ-ЗМ ЛЕБЕДКАНЫ ВТУЛКА СОЛИХ

Ажлын бүтэц:

1. Лебедканы хендлен холбоосыг задлах
2. Втулкыг сольж шинээр угсрах

Нэг ширхэгийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-110-3	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Втулка Керосин Солидол	х-ц ш кг кг	11.06 2 1 5

0010

БНБД

73.1.11. БҮЛҮҮРТ НАСОСЫГ ТУРШИЖ АЖИЛЛУУЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Насосыг туршиж шалгах

Нээг насосыг турших норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-46-170 Таб 2-13а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	4.35

73.1.12. ВЛ-ЗМ ЛЕБЕДКАНЫ ЖИЙРГЭВЧ,
НЯГТРУУЛАГЧИЙН ЗАСВАР.

Ажлын бүтэц:

1. Хэв тавьж тэмдэглэх
2. Хэвний дагуу зүсэх
3. Жийрэг бэлдэх

Нээ лебедканы норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-110-3 $K=0.5$	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	5.53
	2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Барилгын эсгий	кг	4

БНБД

73.1.13. ДАМЖУУЛГЫН РЕМЕНИЙГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Даруулга темер тавьж үдэх

Нэг дамжуулгын норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-179-1 § В-49-180-1	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Даруулга темер Төмер утас	x-ц кг кг	3.8 1 0.5

73.1.14. ДАМЖУУЛГЫН РЕМЕНИЙГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Үдэж залгах

Нэг дамжуулгын норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-179-1	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Темер утас	x-ц кг	0.48 0.5

БНБД

73.1.15. ДАМЖУУЛГЫН РЕМЕНИЙГ ДАМАРТ БАЙРЛУУЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Ременийг дамарт байрлуулах
2. Туршин ажиллуулах

Нэг дамжуулгын норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНиР 1960 г. Сборник В-46 § В-46-170 Таб 2-9а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	7.74

73.1.16. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРТ ГЭМТЛИЙН ҮЗЛЭГ ХИЙХ

Ажлын бүтэц:

1. Хөдөлгүүрийг задлах
2. Гэмтлийн үзлэг хийх

Нэг хөдөлгүүрийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНиР 1960 г. § В-49-70-1 § В-49-70-3	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	10.16

73.1.17.Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ТУЛШНИЙ
НАСОСЫГ СОЛИХ

Ажлын бүтэц:

1. Хөдөлгүүрийн тулшний насосыг задалж авах
2. Хөдөлгүүрийн тулшний насос сольж шинээр угсрах

Тулшний нэг насосны норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-82-11а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Түлшний насос Дизель тулш	х-ц ш кг	3.46 1 2

73.1.18. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ПЛУНЖЕР,
ЦИЛИНДРИЙГ СОЛИХ

Ажлын бүтэц:

1. Плунжер, цилинтрийг задалж авах
2. Плунжер, цилинтрийг сольж шинээр угсрах

Нэг плунжер, цилинтрийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-76-2а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Плунжер, цилиндр Бензин	х-ц ком кг	4.77 1 2.5

73.1.19. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ТООСРУУЛАГЧ (ФОРСУНКА) СОЛИХ

Ажлын бүтэц:

1. Тоосруулагчийг задалж авах
2. Тоосруулагч сольж шинээр угсрах

Нэг тоосруулагчийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-82-11а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Тоосруулагч Бензин Дизель түлш	х-ц ш кг кг	4.77 1 0.5 1

73.1.20. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙГ УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Хөдөлгүүрийг угсрах
2. Төгсгелийн тохируулга хийх

Нэг тоосруулагчийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-78-1а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	6.43

73.1.21. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙГ ТУРШИЖ АЖИЛЛУУЛАХ

73.1.22.

Ажлын бүтэц:

1. Хөдөлгүүрийг засварласны дараагаар
ажиллуулж турших

Нэг хөдөлгүүрийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Хүйтэн 73.1.21	Халуун 73.1.22
1	2	3	4	5
ЕНИР 1960 г. § В-49-78-2а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	8.36	6.43

73.1.23. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ТАХИР ГОЛЫН
ХОЛХИВЧ ШАТУН СОЛИХ

Ажлын бүтэц:

1. Тахир голыг авч, цэвэрлэх
2. Буцааж угсрах
3. Холхивч, шатуныг шинээр угсрах

Нэг хөдөлгүүрийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-70-1а; 2а § В-49-71-4а K=0,4	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Холхивч Шатун Дизель түлш Солидол Трансформаторын тос	х-ц ш ш кг кг кг	8.91 2 1 2 3 15

БНБД

90

73.1.24. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ТАХИР

73.1.25 ГОЛЫГ ЗАСВАРЛАХ

73.1.26

Ажлыг бүтэц:

1. Шатуны хүзүүвчийг цэвэрлэж өнгөлөх
2. Шатуны хүзүүвчийн хортонг гараар арилгах
3. Голын хүзүүвчийг цэвэрлэж өнгөлөх

Нэг хөдөлгүүрийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Засварын төрөл		
			Шатуны хүзүүвчийг цэвэрлэж өнгөлөх	Шатуны хүзүүвчийн хортонг гараар арилгах	Голын хүзүүвчийг өнгөлөх
1	2	3	4	5	6
ЕНиР 1960 г. § B-49-79-54 § B-49-79-55 § B-49-79-56	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	6.29	5.11	1.52

БНБД

**73.1.27. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ЦИЛИНДРИЙН
ТАГНЫ ЖИЙРГИЙГ СОЛИХ**

Ажлын бүтэц:

1. Жийргийг сольж шинээр тавих

Нэг ширхэгийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-82-8а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Цилиндрийн тагны жийрэг Солидол	х-ц	1.87
		ш кг	1 0.1

**73.1.28. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ПОРШИНГИЙН
ХЭСЭГТ ЗАСВАР ХИЙХ**

Ажлын бүтэц:

1. Поршинг задалж авах
2. Шинэ цилиндрийн гильз, поршин угсрах
3. Шинэ поршингийн кольцо угсрах

Нэг иж бүрдлийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § В-49-82-6а	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Поршин Цилиндрийн гильз Поршингийн кольцо Трансформаторын тос Солидол	х-ц	6.08
		ш	1
		ш	1
		ш	1
		кг	15
		кг	1

БНБД

73.1.29. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙН ЦИЛИНДРИЙН
ТАГИЙГ ЦЭВЭРЛЭХ

Ажлын бүтэц:

1. Тагийг авах
2. Угааж цэвэрлэх
3. Буцааж угсрах

Нэг тагийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНИР 1960 г. § B-49-82-1а § B-49-70-2а K=0,3	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Дизелийн түвш Угаалгын нунтаг	x-ц кг кг	2.14 4.5 0.15

25

73.1.30. ФЛАНЦЫН ХОЛБОЛТОНД ХЭРЭГЛЭХ РЕЗИН ЖИЙРГЭВЧ БЭЛДЭХ

Ажлын бүтэц:

1. Хэв тавьж тэмдэглэх
2. Хэвийн дагуу зүсэх
3. Жийрэг бэлдэх

Нэг ширхэгийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНиР 1960 г. Сборник В-46 § В-46-140-8	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Материал, сэлбэг:</u> Хавтгай резин	х-ц кг	0.07 0.05

БНБД

73.1.31. ВЛ-ЗМ ЛЕБЕДКИЙГ СУУРИНААС НЬ
73.1.32. САЛГАХ, УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Боолтыг салгах
2. Сууриннаас нь авах
3. Сууринд нь байруулах
4. Боолтоор боох
5. Туршин ажиллуулах

Нэг лебедканы норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Салгах (73.1.31)	Угсрал (73.1.32)
1	2	3	4	5
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § таб 1-1; таб 1-3	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Өргөх механизмын:</u> Гар лебедка	x-ц	23.22	58.04
		m-ц	5.81	14.51

73.1.33. Т-62 ХӨДӨЛГҮҮРИЙГ СУУРИНААС НЬ
73.1.34. САЛГАХ УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Боолтыг салгах
2. Сууриннаас нь авах
3. Сууринд нь байруулах
4. Боолтоор боох
5. Туршиж ажиллуулах

Нэг хөдөлгүүрийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Салгах (73.1.33)	Угсрал (73.1.34)
1	2	3	4	5
ЕНиР 1960 г. § В-46-178-1	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Өргөх механизмын:</u> Гар лебедка	x-ц	23.98	59.91
		m-ц	5.98	14.95

БНБД

73.1.35. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)

73.1.36. МАНОМЕТР БА ТАХИР ХООЛОЙГ САЛГАХ,
ХОЛБОХ

Ажлын бүтэц:

1. Манометр ба тахир хоолойг тулгуур хавтангаас салгах
2. Тулгуур хавтантай холбох

Нэг холболт

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Салгах (73.1.35)	Угсрал (73.1.36)
1	2	3	4	5
ЕНиР 1960 г. § В-46-163 Таб 2-3 г	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	23.98	59.91

73.1.37. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)
УДИРДЛАГЫН СТАНЦЫГ УГСРАХ

Ажлын бүтэц:

1. Удирдлаыг станцыг байрлуулан угсралх
2. Насосыг туршиж ажиллуулах

Нэг ширхэг ус өргүүр

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ
1	2	3	4
ЕНиР 1960 г. § В-46-163 Таб 2-5 г	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	5.53

73.1.38. ГҮНИЙ ЦАХИЛГААН УС ӨРГҮҮРИЙН (НАСОСНЫ)

73.1.39. ГИДРАВЛИКИЙН ХААЛТЫГ САЛГАХ, ТАВИХ

Ажлын бүтэц:

1. Хаалтыг салгах
2. Хаалтыг угсралх

Нэг ширхэг хаалтын норм

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	Хэм- жих нэгж 3	Тоо хэмжээ	
			Салгах (73.1.38) 4	Угсралх (73.1.39) 5
ЕНиР 1960 г. § В-46-163 Таб 2-4 г	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	0.62	1.45

БНБД

II ХЭСЭГ

73.2. ЦООНГОЙН ЗАСВАР СЭРГЭЭЛТИЙН АЖИЛ

БНБД

73.2.1. УС ӨРГӨГЧИЙН ШТАНГ (ТУЙВАН)-ИЙГ ӨРГӨХ

73.2.2. МЕХАНИЗМААР ЦООНГОООС СУГАЛЖ,
УГСРАХ АЖИЛ

Ажлын бүтэц:

1. Хомутаар бариулах
2. Толгой буулгах
3. Цооногоос гаргах
4. Цооногт оруулах
5. Хомутаар бариулах
6. Муфтэнд эргэхээр нь амсуулж чигжих

Нэг метр штангийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Салгах (73.2.1)	Угсрал (73.2.2)
1	2	3	4	5
ЕНиР 1960 г. § 14-30 Таб 2-2	<u>1. Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр <u>2. Өргөх механизм:</u> Авто кран 5 тн	x-ц	0.21	0.21
		m-ц	0.09	0.08

73.2.3. УС ӨРГӨГЧИЙН ШТАНГИЙГ ГАР ТАЛИАР

73.2.4. ЦООНГОООС СУГАЛАХ, УГСРАХ АЖИЛ

Ажлын бүтэц:

1. Хомутаар бариулах
2. Толгой буулгах
3. Цооногоос гаргах
4. Цооногт оруулах
5. Хомутаар бариулах
6. Муфтэнд эргэхээр амсуулж чангалах

Нэг метр штангийн норм

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	
			Салгах (73.2.3)	Угсрал (73.2.4)
1	2	3	4	5
ЕНиР 1960 г. § 14-30 Таб 2-2	<u>1. Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	x-ц	0.48	0.41

БНБД

73.2.5. ЯНДАНГ ГАРААР ЦЭВЭРЛЭХ АЖИЛ

73.2.6.

73.2.7.

73.2.8.

73.2.9.

Ажлын бүтэц:

1. Хөөлөгч бэлдэх
2. Янданийн гадна, дотор талыг цэвэрлэх

100 метр яндан

Үндэслэл	Зардлын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ				
			Янданийн голч (мм-ээр)				
			50 (73.2.5)	100 (73.2.6)	150 (73.2.7)	200 (73.2.8)	250 (73.2.9)
1	2	3	4	5	6	7	8
ЕНиР 1964 г. § 26-16 а § 26-16 б § 26-16 в § 26-16 г § 26-16 д	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт;</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжсэнээр	x-ц	12.71	15.27	18.45	21.63	24.19

Тайлбар: Зөвхөн янданийн дотор талыг цэвэрлэвэл нормыг 0.7 гэсэн илтгэлцүүрээр уялдуулна.

73.2.10. УС ӨРГӨГЧИЙН ШТАНГИЙГ ЗАСВАРЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Муфт тайлах
2. Хуучин эргэсийг тайлах
3. Шинээр эргээс татах
4. Тахийсаныг тэгшлэх

Нэг штанги

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэмжих нэгж 3	Тоо хэмжээ 4
ЕНИР 1960 г. § В-49-87-2 § В-49-87-7	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр	х-ц	2.60

73.2.11. УС ӨРГӨХ ЯНДАНГ ӨРГӨХ МЕХАНИЗМААР

73.2.12. ЦООНГООС СУГАЛАХ

Ажлын бүтэц:

1. Муфтэнд толгой эргэдэх
2. Түдүүл гагнах
3. Хомутаар бариулах
4. Янданг сугалах
5. Эргээсээр нь тайлж авах
6. Ажлын талбайд зөөж сугалах

Нэг метр цуваа яндан

Үндэслэл 1	Зардлын нэр 2	Хэм- жих нэгж 3	Тоо хэмжээ	
			Яндангийн голч (мм)	
			100 (73.2.11)	150 (73.2.12)
Типовые нормы времени и расценки на ремонт буровых скважин на воду § 5 таб 2-2	1. <u>Хөдөлмөр зарцуулалт:</u> Засварын ажилчид Хөдөлмөр зарцуулалт III зэрэгт шилжүүлснээр 2. <u>Өргөх механизмын</u> Авто кран 5 тн	х-ц м-ц	0.48	0.69
			0.18	0.25